

**Gostovanje arhitekturne razstave »Iz malega raste veliko – pol stoletja slovenskih vrtcev«
v prostorih MIZŠ s spremljevalnimi strokovnimi dogodki
(»Mesec prostora«, oktober 2018)**

P R O G R A M

→ GOSTOVANJE ARHITEKTURNE RAZSTAVE

OTVORITEV RAZSTAVE »Iz malega raste veliko – pol stoletja slovenskih vrtcev«
(avtoric Špela Nardoni Kovač in Damjane Zaviršek Hudnik, Galerija Dessa)

v torek, 9.10. 2018 ob 12. uri v prostorih MIZŠ (pritličje/atrij).

Razstavo bo otvoril g. minister, dr. Jernej Pikalo. Drugi sodelujoči: **Maja Ivanič** (direktorica Galerije Dessa), **Kristina Dešman** (pomočnica urednika AB arhitekturni bilten), **avtorici Špela Nardoni Kovač in Damjana Zaviršek Hudnik**, gostje arhitekti in ravnateljice vrtcev.

OGLED RAZSTAVE V PROSTORIH MIZŠ (pritličje/atrij)

je možen vsak delovni dan od 9.00 - 18.00 v mesecu oktobru. Obiskovalce vljudno prosimo, da se v recepciji ministrstva vpišejo v seznam obiskovalcev.

OGLED RAZSTAVE POD STROKOVNIM VODSTVOM

avtoric je vsak četrtek ob 12.00, po dogovoru pa tudi v drugem terminu. Kontaktni naslov:
spela.nardoni@gmail.com, damjana.zavirsek@gmail.com.

→ SPREMLJEVALNI STROKOVNI DOGODKI

Četrtek, 11. 10. ob 13. uri, velika dvorana

POGOVOR Z ARHITEKTI IN RAVNATELJICAMI VRTCEV Z RAZSTAVE

Sodelujoči arhitekti: **Stanko Kristl, Milan Štrukelj, Jure Kotnik, Ajda Vogelnic Saje, Anton Žižek, Mojca Gregorski.** Sodelujoče ravnateljice: **Ivana Leskovar** (Vrtec Poljčane), **Renata Rus** (Vrtec Mladi rod), **Lučka Postružin** (Vrtec Ledina).

*Pogovor z arhitekti in ravnateljicami o kakovosti arhitekture javnih vrtcev nekoč in danes bosta vodili avtorici razstave **Špela Nardoni Kovač in Damjana Zaviršek Hudnik.***

1. PREDSTAVITEV VMESNIH REZULTATOV TRILETNEGA PROJEKTA (CRP 2016) »ANALIZA STANJA NA PODROČJU ARHITEKTURE JAVNIH VRTCEV IN ŠOL V SLOVENIJI – EVIDENTIRANJE, VREDNOTENJE IN VAROVANJE PRIMEROV KAKOVOSTNE (TRAJNOSTNE) ARHITEKTURE«

Sodelujoči raziskovalci v projektu (FA UL, PeF UP): **doc. Mojca Gregorski, doc. Mitja Zorc, izr. prof. dr. Matej Blenkuš, Špela Nardoni Kovač, Damjana Zaviršek Hudnik, prof. dr. Majda Cencič, doc. dr. Tina Štemberger, prof. dr. Martina Zbašnik-Senegačnik** (vodja projekta).

Med glavnimi cilji projekta, ki se že tretje leto izvaja na Fakulteti za arhitekturo Univerze v Ljubljani v sodelovanju s Pedagoško fakulteto Univerze na Primorskem (zaključil se bo v letu 2019), je opredelitev meril/kriterijev za vrednotenje kakovosti arhitekture vrtcev in šolskih zgradb. V strokovno obravnavo je v okviru raziskave vključenih 25 vrtcev in 24 osnovnih šol. Na interdisciplinarnem posvetu, ki je bil na začetku leta organiziran v okviru projekta, je bila obravnava prostora v raziskavi dopolnjena še z drugimi strokovnimi zornimi koti, ki so jih na posvetu predstavili vabljeni zunanji strokovnjaki. Na podlagi dosedanjih ugotovitev raziskovalci pripravljajo smernice, ki bodo načrtovalcem v pomoč pri snovanju kakovostnih vrtcev in šol, v katere bodo otroci radi zahajali, se v njih veliko naučili in nanje ohranili čim lepši spomin. Več o projektu na spletnih straneh: <http://www.fa.uni-lj.si/default.asp?id=3062>. Raziskovalci bodo na dogodku predstavili vmesne rezultate raziskave in načrtovane aktivnosti do zaključka projekta. Ugotovitve, do katerih so prišli pri svojem dosedanjem delu, bi radi dopolnili z izkušnjami uporabnikov, ki se s prostori ter z otrokovim neposrednim doživljanjem in dožemanjem prostora v vrtcu in šoli srečujejo vsak dan. Dobrodošle bodo pobude in tudi kritične presoje ravnateljic in ravnateljev, vzgojiteljic, učitelje in učiteljic, otrok in staršev pa tudi naročnikov (predstavnikov občin). Strokovni dogodek je priložnost za konstruktivni pogovor z različnimi akterji, ki sooblikujejo arhitekturni prostor javnih šol in vrtcev. Zanimala nas bo tudi uporabnost pričakovanih rezultatov projekta.

2. PREDSTAVITEV PROJEKTA LESENI VRTCI

Projekt Leseni vrtci – projekt študentov in profesorjev FA UL v študijskem letu 2014/2015, bo predstavila **izr. prof. mag. Anja Planišček** (FA UL).

V okviru projektov Viharniki, ki potekajo kot del študijskega procesa, se Fakulteta za arhitekturo UL odziva na aktualne družbene in strokovne izzive. V študijskem letu 2014/2015 so tak izziv predstavljali (leseni) vrtci. V okviru projekta je bila glavna tema razvoj oblikovanja vrtcev v luči agende za trajnostni razvoj. *Vodja projekta bo na dogodku predstavila sam potek dela v projektu in njegove rezultate, razne razvojne modele vrtcev, kot so predstavljeni v študentskih nalogah (npr. »postopno razgradnjo ovoja igralnic«, »gozdni vrtec«, »vrtec na kmetiji«, »mesto v malem«, »vrtec prihodnosti« idr.).*

3. PREDSTAVITEV REZULTATOV MEDNARODNE ŠTUDENTSKE DELAVNICE DOCOMOMO 2018 NA TEMO NAVINŠKOVIH ŠOL

Sodelujoči (FA UL): **doc. dr. Nataša Koselj** (programski vodja mednarodne konference Docomomo 2018); **Ajda Bračič, Mitja Kuret, Lev Rahovsky**, (študentje arhitekture).

Mednarodna študentska delavnica je imela naslov »Education to Everybody – Structures in Ljubljana« in je potekala v času med 24.-28. avgustom 2018 v prostorih Osnovne šole Majde Vrhovnik v Ljubljani. Več o konferenci in delavnici na spletni strani: www.docomomo2018.si. Mednarodna organizacija DOCOMOMO (DOcumentation and COnservation of MOdern MOvement) je bila ustanovljena leta 1988 na Nizozemskem in se ukvarja z dokumentiranjem in varovanjem arhitekture modernega gibanja. Letos je na konferenci v Ljubljani praznovala že 30. obletnico svojega delovanja. Slovenska predstavica v DOCOMOMO od leta 2004 je arhitektka doc. dr. Nataša Koselj (FA UL). Od leta 2010 so v času pred konferenco organizirane tudi mednarodne študentske delavnice na temo problematike vrednotenja in varovanja modernistične arhitekture 20. stoletja. Letošnja študentska delavnica izhaja iz izsledkov mednarodne DOCOMOMO raziskave o izobraževalnih objektih z naslovom *Built for Education*, ki jo je doc. dr. Nataša Koselj vodila med leti 2008-2009 kot raziskovalka na Cité de l'architecture et du Patrimoine v Parizu, tedanjem sedežu mednarodne organizacije DOCOMOMO. *Na dogodku bodo na kratko predstavljeni glavni izsledki raziskav, na katerih je temeljila mednarodna študentska delavnica, raziskovalni proces in rezultati delavnice.*

Četrtek, 25. 10. ob 13. uri, velika dvorana

PREDSTAVITEV IZKUŠENJ DOBREGA SODLEOVANJA Z UPORABNIKOM PRI NAČRTOVANJU PROSTORA VRTCEV IN ŠOL

Sodelujoči: **Ana Kreč** in **Jure Hrovat** (arhitekturni biro Svet vmes); **Urška Kranjc**, **Andreja Štrukelj** (Društvo Pazi!park); in **Barbara Viki Šubic**, **Špela Kuhar**, **doc. mag. Polona Filipič** (Center arhitekture Slovenije).

Svet vmes je skupina mlajših arhitektov (delujoča od leta 2010), ki je prvenstveno usmerjena v manjše, tudi finančno bolj omejene, pa vendar inovativne posege v že obstoječi šolski prostor. Njihova posebnost je definiranje, redefiniranje in oživljanje raznih prostorskih ostankov, običajno prezrtih, zapuščenih, zanemarjenih, ti. vmesnih prostorov ali delov šolskega prostora. V tej luči njihovi posegi pogosto oživljajo hodnike, vstopne avle, manjše kotičke, niše ipd. Poseben poudarek v njihovem pristopu je najtesnejše soustvarjanje prostora skupaj z uporabnikom. Več izkušenj imajo zaenkrat v srednjih šolah, manj v osnovnih šolah in vrtcih. Mnogi njihovi projekti so bili nagrajeni, med njimi npr. prenova atrija Gimnazije Poljane. Več o pristopu in konkretnih intervencijah skupine Svet vmes na spletnih straneh: <https://www.svetvmes.si/educational>. *Arhitektka Ana Kreč in Jure Hrovat bosta predstavila koncept in prakso skupine Svet vmes. Skupaj s predstavniki šol (pedagogi in dijaki) bosta predstavila nekatere konkretne primere intervencij v šolski prostor. Skupaj z njimi bomo razpravljali glede pomena sodelovanja arhitekta in naročnika z uporabnikom prostora ter dejanskemu omogočanju le-tega.*

Društvo Pazi!park je široka in raznolika skupina mlajših ustvarjalcev, usmerjenih v raziskovanje in soustvarjanje spodbudnega učnega okolja tudi zunaj zidov učilnice. V skupini prevladujejo krajinski arhitekti, ki si prizadevajo k dvigu kakovosti (upoštevajoč načela trajnostnega razvoja, aktivnega učenja, pravice do izbire, umika...) šolskih igrišč, dvorišč. Skupina se posebej usmerja na odpiranje šolskega prostora naravnemu prostoru zunaj šolske stavbe. V svojih projektih so posebej pozorni na dejavno vključevanje glasu najmlajših uporabnikov prostora – otrok in mladostnikov. Več o društvu in projektih je najti na spletnih straneh: <http://www.pazipark.si/>. *Krajinska arhitektka Urška Kranjc in arhitektka Andreja Štrukelj bosta predstavili nekaj konkretnih primerov urejanja in preurejanja obstoječih šolskih igrišč in dvorišč. Tudi njiju bomo povprašali glede dobrih in slabih izkušenj sodelovanja z uporabnikom, še posebej nas bodo zanimali uspešni načini, ki so jih razvili za soustvarjanje prostora z najmlajšimi.*

Center arhitekture Slovenije. Zavod za razvoj prostorske kulture vodijo arhitektke Barbara Viki Šubic, Špela Kuhar in doc. mag. Polona Filipič. Center deluje na področju vzgoje in izobraževanja. Projekt »Igriva arhitektura«, katerega osnovni namen je prostorsko opismenjevanje otrok in odraslih po vsej Sloveniji, bo naslednje leto praznoval 10 let. Kot so zapisale same, želijo pomen kakovostno grajenega prostora in arhitekture približati vsem, ki lahko to vedenje širijo naprej in s tem prispevajo k dvigu prostorskih vrednot, prostorske pismenosti ter bivanjske kulture naše družbe. V program vzgoje in izobraževanja otrok in mladine o prostoru in arhitekturi zato vabijo čim širši krog vzgojno-izobraževalnih zavodov in kulturnih ustanov po vsej Sloveniji. Pedagogom ponujajo vso potrebno podporo, od izobraževanj do gradiv. Več o programu in priročniku za njegovo izvajanje »Igriva arhitektura« (2013) je najti na spletnih straneh: <http://igrivarhitektura.org/o-nas/>. V sodelovanju z Zbornico za arhitekturo in prostor od leta 2010 pripravljajo natečaj Zlata kocka, katerega osnovni namen je dvigovati splošno ozaveščenost o pomenu kakovostno urejenega prostora, poseben poudarek je tudi na spodbujanju aktivne, participatorne vloge uporabnika. *Arhitektke bodo na kratko predstavile oba programa, pri tem pa izpostavile dobre in slabe izkušnje izvajanja obeh projektov, skupaj z njimi bomo spregovorili o glavnih izzivih na področju izobraževanja uporabnika (ravnateljev, učiteljev, učencev, staršev...) za opolnomočeno sodelovanje pri načrtovanju, gradnji in vzdrževanju kakovostnih (trajnostnih) prostorov za učenje in bivanje.*

Programski in organizacijski odbor:

Ksenija Bregar Golobič (MIZŠ), Špela Nardoni Kovač in Damjana Zaviršek Hudnik (avtorici).

Kontaktne naslovi: ksenija.bregar@gov.si, spela.nardoni@gmail.com, damjana.zavirsek@gmail.com.